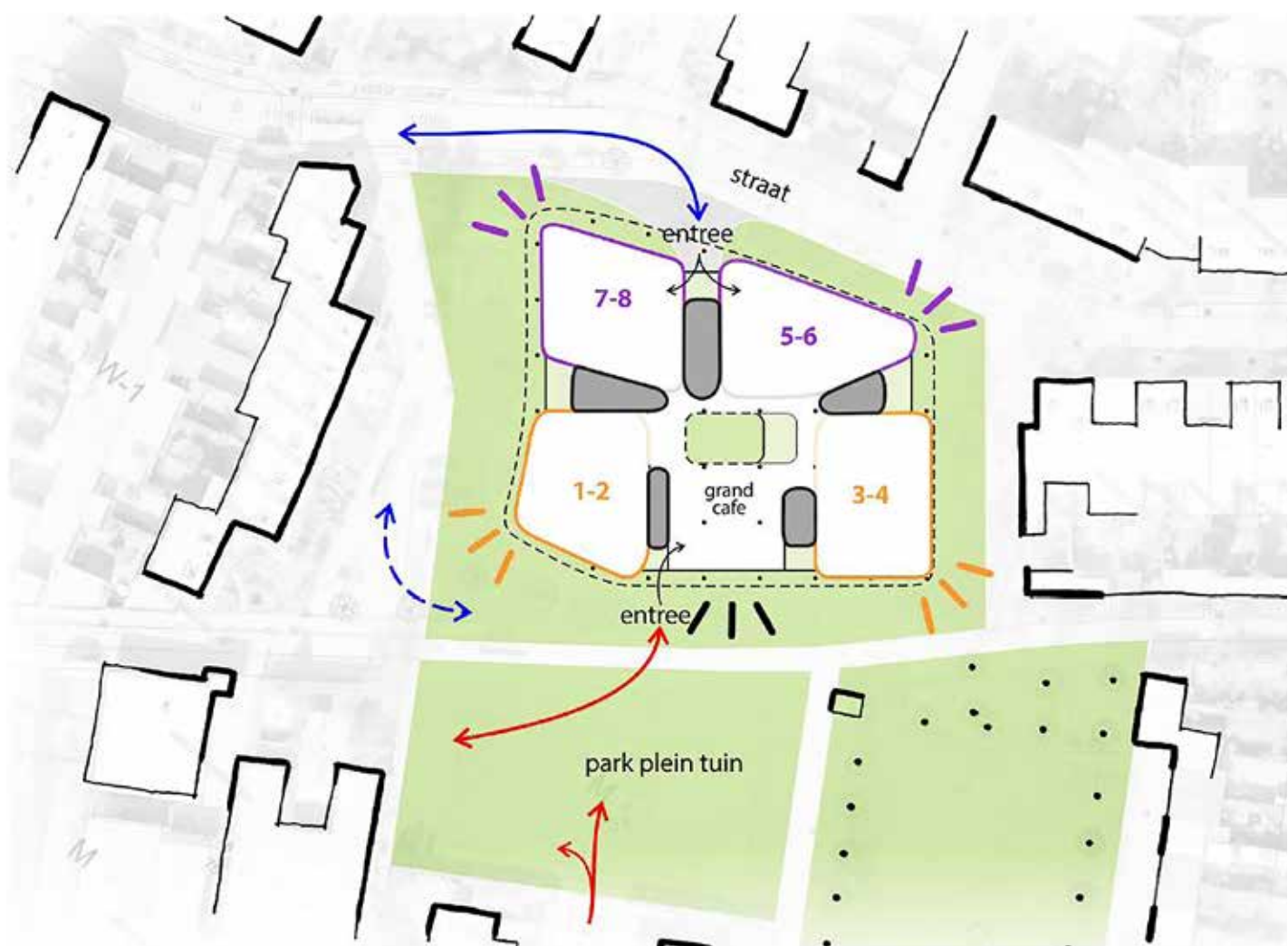

SPAAIHOEVE EINDHOVEN BIEDT ALLE RUIMTE VOOR GROEI!

Vernieuwd onderwijs in een school zonder lokalen

Kinderen moeten de ruimte krijgen om in hun eigen tempo en op hun eigen manier te ontdekken, leren en groeien. Dat is de filosofie achter de nieuwbouw van spilcentrum Spaihoeve in Eindhoven. Een allesverwoestende brand bracht de nieuwbouwplannen van deze Jenaplanschool in een stroomversnelling. De school moest letterlijk alles achter zich laten. Dat schiep – hoe vreemd het ook klinkt – alle ruimte om opnieuw te beginnen. Medewerkers, ouders en kinderen dachten samen na over hun ideale schoolgebouw. En dat wordt er eentje zonder klaslokalen... ▶

Flexibiliteit was één van de belangrijkste uitgangspunten voor het spilcentrum Spaaihoeve. In dit ontwikkelingsgerichte centrum werken buitenschoolse opvang Korein en Jenaplanschool Onder de Wieken onder één dak nauw samen. In het Jenaplanonderwijs staan zelfstandigheid, leeftijd en groepsdoorbrekend werken centraal. Van elkaar leren, samen vieren en ontdekken en een brede basisontwikkeling zijn belangrijke pijlers van het Jenaplanonderwijs. Een school zonder lokalen faciliteert dit gedachtegoed optimaal en biedt

nieuwbouw in een stroomversnelling. Doordat letterlijk alles in as lag, moest men vanuit niets weer gaan opbouwen. Dat gaf ruimte om 'out of the box' te denken. Medewerkers, ouders en kinderen kregen de gelegenheid om hun visie en wensen kenbaar te maken. De buitenwereld binnenlaten in een lichte, groene, gezonde school zonder klaslokalen. Een gebouw dat letterlijk en figuurlijk voor iedereen toegankelijk is. Maar hoe kom je van deze wens naar een concreet ontwerp dat voldoet aan alle bouwkundige en wettelijke eisen en dat binnen een strak budget

"Van elkaar leren, samen vieren en ontdekken en een brede basisontwikkeling zijn belangrijke pijlers van het Jenaplanonderwijs"

letterlijk en figuurlijk meer ruimte aan leerlingen om zichzelf te ontwikkelen. Daarnaast heeft een school zonder lokalen ook een praktisch voordeel. Het aantal leerlingen van Onder de Wieken groeit snel. Een gebouw zonder tussenwanden kan deze groei gemakkelijker en organischer opvangen, waardoor de kleinschaligheid ook bij grotere leerlingenaantallen geborgd blijft. En ook belangrijk: een open, transparant gebouw is de belichaming van de transparante cultuur van Onder de Wieken. Samenwerking tussen kind, ouders en medewerkers heeft op deze basisschool een hoofdrol.

UIT DE BRAND

Onder de Wieken was al bezig met nieuwbouwplannen toen het schoolgebouw in juni 2017 door een brand volledig verwoest werd. Dat bracht de

gerealiseerd kan worden? Voor het antwoord op die vraag deed de school een beroep op een vastgoed-expert met ruime ervaring in onderwijshuisvesting. HEVO Experts in huisvesting en vastgoed uit 's-Hertogenbosch stelde in nauwe samenwerking met medewerkers, ouders en leerlingen een Plan van Eisen (tevens integraal huisvestingsplan) op, waarin de visie, wensen en eisen uitgewerkt zijn tot een concrete en heldere beschrijving van de uitgangspunten van het nieuwe spilcentrum Spaaihoeve.

THUIS VOELEN

In het Plan van Eisen komen heel veel zaken aan bod. Maar uiteindelijk zijn ze te herleiden tot één belangrijk uitgangspunt: kinderen, ouders, medewerkers en bezoekers moeten zich helemaal thuis voelen in het spilcentrum. Want alleen als je je thuis voelt, kun je leren, ontdekken, samenwerken en groeien. De architect kreeg de uitdaging een ontwerp te maken dat aan alle eisen uit het plan voldeed. Hij ontwierp een eenlaags gebouw in een natuurlijke warme uitstraling; daarmee creëert hij een thuisgevoel en refereert hij aan de boerderijen die oorspronkelijk op de plek van de school en wijk gevestigd waren. Het gebruik

van natuurlijke materialen – zoals hout, bakstenen en dakpannen – versterken de huiselijke en gemoedelijke uitstraling van het gebouw.

OPEN LEERCENTRUM

Naast de visie nam HEVO uiteraard in het Plan van Eisen ook belangrijke ruimtelijke en wettelijke randvoorwaarden op. De opvallendste wens was om een school te bouwen zonder lokalen.

Onder de Wieken wil namelijk maximaal gebruikmaken van de beschikbare vierkante meters onderwijs-

van Eisen nadrukkelijk aandacht is voor de buitenruimte, die integraal onderdeel uitmaakt van de onderwijsruimte. De kleine buitenruimten zijn eenvoudig en direct toegankelijk vanuit elk cluster en vanuit het schoolhart. Zij stimuleren kleinschalige buitenlessen en het gebruik van een schooltuin. Het centrale speelterrein – dat nu nog aan de andere kant van een fietspad ligt - krijgt een avontuurlijke indeling, waardoor kinderen gestimuleerd worden ontdekkend te spelen en leren.

ruimte. Zo kan de school een zo groot mogelijk aantal activiteiten een plek geven. De wens was om een bruisend hart met één centrale entree te maken waar schoolbreed weekafsluitingen, (spontane) vieringen en tentoonstellingen plaatsvinden. Deze grote ruimte is eveneens flexibel in te delen, waardoor een multifunctioneel speellokaal en een 'Grand Café' ontstaan. Dit 'Grand Café' wordt ook weer flexibel benut en doet dienst als teamruimte en ontmoetingsruimte voor medewerkers en ouders. Rondom dit schoolhart liggen vier schoolclusters voor de kleutergroepen, onder-, midden- en bovenbouw. In deze open leercentra kunnen gebruikers met roomdividers flexibel instructie- en werkruimten creëren. Gezien het transparante karakter van het gebouw is in het Plan van Eisen extra aandacht geschonken aan een goede akoestiek en een gezond binnenklimaat. Vanuit haar expertise en ervaring gaf HEVO hierin praktische adviezen.

BLIK OP DE BUITENWERELD

Elk cluster krijgt via de ramen veel daglicht. Leerlingen hebben via doordachte zichtlijnen letterlijk een blik op de buitenwereld. Bijzonder is dat in het Plan

GEZONDE SCHOOL

De nieuwbouw van spilcentrum Spaaihoeve moet het onderwijsproces en de ontwikkeling van kinderen faciliteren en stimuleren. Tegelijkertijd moet het gebouw op korte en lange termijn gezond te exploiteren zijn. HEVO dacht mee en adviseerde over de mogelijkheden om een gezond gebouw te ontwerpen én dat gezond te kunnen exploiteren. Daarom is gekozen voor duurzame - op het onderhoud en de exploitatie afgestemde - materialen en energiezuinige installaties. Echt bijzonder is het Risicodragend Projectmanagement van HEVO dat er mede aan bijgedragen heeft dat er een snel maar weldoordacht Plan van Eisen is opgesteld. Daardoor waren afgelopen februari leerlingen, ouders en medewerkers getuige van de eerste steenlegging en hebben ze in oktober 2018 een nieuw (school)dak boven hun hoofd. 🎯

▶ Meer weten: vraag het Henrie van den Berg, henrie.berg@hevo.nl | www.hevo.nl | www.rpmbyhevo.nl | 073-6409409.